Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JEAN RICHARD DE LA TOUR
της 11ης Φεβρουαρίου 2021 [1]

Υπόθεση C-648/20 PPU

Περιφερειακή εισαγγελία του Svishtov
κατά
PI

[αίτηση του Westminster Magistrates' Court
(πταισματοδικείου Westminster, Ηνωμένο Βασίλειο)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ – Εθνικό ένταλμα σύλληψης και ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που εκδόθηκαν από την εισαγγελία κράτους μέλους – Αποτελεσματική δικαστική προστασία – Έλλειψη δικαστικού ελέγχου στο κράτος μέλος έκδοσης πριν από την παράδοση του εκζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος – Δικαίωμα στην ελευθερία – Άρθρα 6 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

I. Εισαγωγή

1. Οι διαδικασίες σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης παρουσιάζουν αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τις αρχές που έχουν ορισθεί ως «δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος» και «δικαστική αρχή εκτέλεσης», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών [2], όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 [3]. Διαφορές υφίστανται επίσης σε σχέση με τη δυνατότητα άσκησης

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 ΕΕ 2002, L 190, σ. 1.

3 ΕΕ 2009, L 81, σ. 24, στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584. Βλ., για μια επισκόπηση των διαφορών αυτών, Έκθεση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 2ας Ιουλίου 2020, σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών [COM(2020) 270 τελικό, ειδικότερα σ. 5 και 6]. Όσον αφορά τις δικαστικές αρχές έκδοσης του εντάλματος, από την εν λόγω έκθεση προκύπτει ότι «στο ήμισυ των κρατών μελών, αποκλειστικά αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης είναι δικαστήρια ή δικαστές. Σε λίγα κράτη μέλη, η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εναπόκειται εξ ολοκλήρου στις εισαγγελικές αρχές. Αρκετά κράτη μέλη έχουν ορίσει τόσο δικαστήρια όσο και εισαγγελίες ως αρχές έκδοσης. Επιπλέον, ορισμένα από αυτά τα κράτη μέλη έχουν ορίσει διαφορετικές αρχές ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι ποινικές διαδικασίες (π.χ. πριν και μετά την απαγγελία κατηγορίας ή πριν από τη δίκη και κατά τη διάρκεια αυτής) ή ανάλογα με τον σκοπό του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (δίωξη ή εκτέλεση ποινής).[…] Μικρός αριθμός κρατών μελών έχει ορίσει έναν μόνο ειδικό φορέα (π.χ. την εισαγγελία)». (σ. 6). Όσον αφορά τις δικαστικές αρχές εκτέλεσης, σύμφωνα με την ίδια έκθεση, «[η] μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών έχει ορίσει δικαστήρια (π.χ. εφετεία· περιφερειακά δικαστήρια· ανώτερα δικαστήρια) ή δικαστές […] Λίγα κράτη μέλη έχουν ορίσει εισαγγελίες. Μικρός αριθμός κρατών μελών έχει ορίσει τόσο δικαστήρια όσο και εισαγγελίες. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ορίσει έναν μόνο ειδικό φορέα (π.χ. την εισαγγελία ή το ανώτερο δικαστήριο)» (σ. 6). Βλ. επίσης, για έναν πιο λεπτομερή πίνακα των αρμοδίων αρχών και των διαδικασιών στα κράτη μέλη, «Questionnaire on the CJEU's judgments in relation to the independence of issuing judicial authorities and effective judicial protection – Updated compilation of replies and certificates», Eurojust, της 7ης Ιουνίου 2019 (αναθεωρημένο στις 12 Μαρτίου 2020), που διατίθεται στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: https://www.eurojust.europa.eu/questionnaire-cjeus-judgments-relation-independence-issuing-judicial-authorities-and-effective-0.

προσφυγής που παρέχεται από τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτρέπεται σε πρόσωπα κατά των οποίων έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης να αμφισβητήσουν ενώπιον δικαστηρίου τις προϋποθέσεις έκδοσης του εν λόγω εντάλματος σύλληψης καθώς και την εθνική απόφαση επί της οποίας αυτό πρέπει να ερείδεται.

2. Αντιμετωπίζοντας την ποικιλομορφία που παρουσιάζουν τα δικονομικά αυτά συστήματα, το Δικαστήριο επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη νομολογίας που εστιάζει στη δικαστική φύση των αρχών έκδοσης και εκτέλεσης οι οποίες καλούνται να συνεργαστούν στο πλαίσιο διαδικασίας παραδόσεως στηριζόμενης στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584[4].

3. Υιοθετώντας την ερμηνεία ότι τέτοιες δικαστικές αρχές είναι όχι μόνον οι δικαστές ή τα δικαιοδοτικά όργανα αλλά και ευρύτερα οι αρχές, όπως οι εισαγγελικές, που καλούνται να μετάσχουν στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος ή εκτέλεσης, το Δικαστήριο έκρινε ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν διαδικασίες διαφόρων ειδών με σκοπό την έκδοση και εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

4. Ωστόσο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν συναφώς τα κράτη μέλη πρέπει να ασκείται τηρουμένων των απαιτήσεων που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία των προσώπων κατά των οποίων έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, δεδομένου ότι το ένταλμα αυτό είναι ικανό να θίξει το δικαίωμά τους στην ελευθερία, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης[5].

5. Στο πλαίσιο κάθε υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του, το Δικαστήριο οφείλει, επομένως, να διαπιστώνει αν το επίμαχο δικονομικό σύστημα λειτουργεί δυνάμει ισορροπημένης στάθμισης μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας προσώπων κατά των οποίων έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και, αφετέρου, της αποτελεσματικότητας του συστήματος παραδόσεως που θεσπίσθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584.

6. Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως εγείρει, κατ' ουσίαν, το ζήτημα κατά πόσον είναι συμβατό με την εν λόγω απόφαση-πλαίσιο ένα δικονομικό σύστημα δυνάμει του οποίου, όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και η εθνική δικαστική απόφαση επί της οποίας αυτό ερείδεται εκδίδονται αμφότερα από εισαγγελέα στο στάδιο της ποινικής προδικασίας, ο μόνος δικαστικός έλεγχος στον οποίο υπόκεινται οι αποφάσεις αυτές δύναται να διενεργηθεί στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος μόνον μετά την παράδοση του καταζητούμενου προσώπου στο εν λόγω κράτος μέλος.

7. Στις παρούσες προτάσεις θα εκθέσω τους λόγους για τους οποίους θεωρώ ότι ένα τέτοιο δικονομικό σύστημα δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

4 Βλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Πλαστογραφία) (C-510/19, EU:C:2020:953, σκέψη 29).

5 Στο εξής: Χάρτης.

II. Το νομικό πλαίσιο

Α. Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584

8. Το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, με τίτλο «Ορισμός και υποχρέωση εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», προβλέπει:

«1 Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας αποφάσεως-πλαισίου.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 [ΣΕΕ].»

9. Το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 ορίζει τα εξής:

«1 Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος είναι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος που είναι αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δυνάμει του δικαίου αυτού του κράτους.

[…]

3. Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου σχετικά με τη δικαστική αρχή που είναι αρμόδια σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο.»

10. Το άρθρο 8 της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, με τίτλο «Περιεχόμενο και τύπος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», προβλέπει, στην παράγραφο 1, στοιχείο γ', τα εξής:

«Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με το έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα:

[…]

γ) ένδειξη ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2·».

11. Στο παράρτημα της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου προβλέπεται ένα ειδικό έντυπο το οποίο πρέπει να συμπληρώνουν οι δικαστικές αρχές έκδοσης του εντάλματος, αναγράφοντας τα ειδικώς απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία[6]. Το σημείο 1 του στοιχείου β) του εν λόγω εντύπου, σχετικά με την «[α]πόφαση επί της οποίας βασίζεται το ένταλμα σύλληψης», κάνει αναφορά σε «[έ]νταλμα σύλληψης ή δικαστική απόφαση που έχει την ίδια ισχύ».

6 Βλ., ιδίως, απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2018, ΙΚ (Εκτέλεση παρεπόμενης ποινής) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

Β. Το βουλγαρικό δίκαιο

12. Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 μεταφέρθηκε στο βουλγαρικό δίκαιο με τον Zakon za ekstraditsiata i evropeiskata zapoved za arest (νόμο περί έκδοσης και περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, στο εξής: ZEEZA)[7]. Το άρθρο 37 του ZEEZA περιέχει τις διατάξεις σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και έχει διατύπωση σχεδόν πανομοιότυπη με εκείνη του άρθρου 8 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου.

13. Σύμφωνα με το άρθρο 56, παράγραφος 1, σημείο 1, του ZEEZA, ο εισαγγελέας είναι αρμόδιος, κατά την ποινική προδικασία, για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εις βάρος του καταζητούμενου. Κατά το στάδιο αυτό της ποινικής διαδικασίας, η βουλγαρική νομοθεσία δεν προβλέπει δυνατότητα συμμετοχής δικαιοδοτικού οργάνου στην έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ούτε πριν ούτε μετά την έκδοσή του[8].

14. Βάσει του άρθρου 200 του nakazatelno protsesualen kodeks (κώδικα ποινικής δικονομίας, στο εξής: NPK), σε συνδυασμό με το άρθρο 66 του ZEEZA, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μπορεί να προσβληθεί μόνον ενώπιον εισαγγελέα ανωτέρου βαθμού.

15. Η θέση υπό προσωρινή κράτηση προσώπου εις βάρος του οποίου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη διέπεται, κατά το στάδιο της ποινικής προδικασίας, από το άρθρο 64 του NPK.

16. Κατά το άρθρο 64, παράγραφος 1, του NPK, «[τ]ο μέτρο της προσωρινής κρατήσεως διατάσσεται, κατά την ποινική προδικασία, από το αρμόδιο πρωτοβάθμιο δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως του εισαγγελέα».

17. Κατά το άρθρο 64, παράγραφος 2, του NPK, ο κατηγορούμενος μπορεί να κρατηθεί, μετά από διαταγή του εισαγγελέα, για μέγιστη διάρκεια 72 ωρών, ώστε να καταστεί δυνατή η εμφάνισή του ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να λάβει, ενδεχομένως, το μέτρο της προσωρινής κρατήσεως. Το μέτρο που λαμβάνεται από τον εισαγγελέα δυνάμει της διατάξεως αυτής αποτελεί το έρεισμα για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, το οποίο εκδίδεται ομοίως από τον ίδιο, κατά το στάδιο της ποινικής προδικασίας.

III. Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

18. Η διαδικασία ενώπιον του Westminster Magistrates' Court (πταισματοδικείου Westminster, Ηνωμένο Βασίλειο) αφορά ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που εκδόθηκε από τον rayonna prokuratura Svichtov (εισαγγελέα της περιφερειακής εισαγγελίας του Svichtov, Βουλγαρία) στις 28 Ιανουαρίου 2020 με σκοπό την παράδοση του PI, Βούλγαρου υπηκόου, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, προκειμένου να ασκηθεί σε βάρος του ποινική δίωξη για το αδίκημα της κλοπής που φέρεται να διέπραξε στις 8 Δεκεμβρίου 2019. Ο PI συνελήφθη στις 11 Μαρτίου 2020 στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει αυτού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και τέθηκε υπό κράτηση εν αναμονή της παραδόσεώς του.

19. Στο πλαίσιο της διαδικασίας της κύριας δίκης, ο PI διατυπώνει αντιρρήσεις ως προς την εκτέλεση του εκδοθέντος εις βάρος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, διατεινόμενος ότι η βουλγαρική νομοθεσία δεν διασφαλίζει το διπλό επίπεδο προστασίας που πρέπει να ισχύει για τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης Στηρίζεται συναφώς στη νομολογία του Δικαστηρίου που απορρέει από τις αποφάσεις της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες Lübeck

7 DV [Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας] αριθ. 46, της 3ης Ιουνίου 2005.

8 Αντιθέτως, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, κατά το στάδιο της ποινικής δίκης το αρμόδιο δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

και Zwickau)[9], και της 27ης Μαΐου 2019, PF (Γενικός εισαγγελέας της Λιθουανίας)[10], που επιβεβαιώθηκαν με τις αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours)[11], και της 12ης Δεκεμβρίου 2019, Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία)[12].

20. Στο βουλγαρικό δίκαιο, ο εισαγγελέας δύναται, βάσει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του NPK, να λάβει στερητικό της ελευθερίας μέτρο για μέγιστη διάρκεια ισχύος 72 ωρών, το οποίο θα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τον ίδιο εισαγγελέα. Ο PI ισχυρίζεται ότι σε κανένα από τα ως άνω στάδια δεν προστατεύονται τα θεμελιώδη και δικονομικά δικαιώματα του καταζητούμενου, καθόσον δεν χωρεί δικαστικός έλεγχος όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την αναλογικότητα του μέτρου. Στον βαθμό που το στερητικό της ελευθερίας μέτρο συνιστά εθνικό ένταλμα σύλληψης, αυτό δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πριν από την ενδεχόμενη παράδοση του καταζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος. Περαιτέρω, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο ούτε πριν ούτε μετά την παράδοση του εκζητουμένου.

21. Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ο εισαγγελέας της περιφερειακής εισαγγελίας του Svichtov υποστήριξε, αντιθέτως, ότι τα συμφέροντα του θιγομένου προσώπου εξακολουθούν να προστατεύονται μέσω της παρέμβασης δικηγόρου που ενεργεί για λογαριασμό του. Προέβαλε ότι η απόφαση έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης βασίζεται στο στερητικό της ελευθερίας μέτρο που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του NPK, το οποίο επιβάλλει, μετά την παράδοση του προσώπου αυτού, την προσαγωγή του ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος προκειμένου να επικυρωθούν ή να αντικατασταθούν τα μέτρα σύλληψης και κράτησης. Μετά την παράδοση, ο ενδιαφερόμενος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του έχουν το δικαίωμα να προβάλουν αντιρρήσεις ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου σχετικά με τη διατήρηση της κράτησής του. Επομένως, το βουλγαρικό σύστημα δεν αντιβαίνει στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584 και στη νομολογία του Δικαστηρίου, εφόσον διασφαλίζει πράγματι το διπλό επίπεδο προστασίας που απαιτείται βάσει αυτής.

22. Λαμβανομένων υπόψη των δύο υποστηριχθεισών ενώπιόν του απόψεων, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν διασφαλίζεται το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων του εκζητούμενου, όπως απαιτείται κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, καθόσον τόσο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όσο και το εθνικό ένταλμα σύλληψης, επί του οποίου το πρώτο βασίζεται, εκδίδονται από εισαγγελέα, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου των αποφάσεων αυτών από δικαστήριο πριν από την παράδοση του εκζητούμενου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι, κατά το βουλγαρικό δίκαιο, ούτε το στερητικό της ελευθερίας μέτρο ούτε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βασίζονται σε απόφαση δικαστηρίου και ότι κανένα εξ αυτών δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικού ελέγχου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πριν από την παράδοση του εκζητουμένου στο εν λόγω κράτος.

23. Κατά το αιτούν δικαστήριο, το ισχύον στη Βουλγαρία νομικό καθεστώς διαφέρει από εκείνα που έχουν απασχολήσει παλαιότερα το Δικαστήριο επ' αφορμή άλλων υποθέσεων, υπό την έννοια ότι δεν προβλέπεται η δυνατότητα δικαστικής παρεμβάσεως πριν από την παράδοση, σε σχέση με το εθνικό ένταλμα σύλληψης ή το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ούτε η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου της απόφασης της εισαγγελικής αρχής για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

9 Υποθέσεις C-508/18 και C-82/19 PPU (EU:C:2019:456).

10 Υπόθεση C-509/18 (EU:C:2019:457).

11 Υποθέσεις C-566/19 PPU και C-626/19 PPU [EU:C:2019:1077, στο εξής: απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours)].

12 Υπόθεση C-625/19 PPU [EU:C:2019:1078, στο εξής: απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία)].

24. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Westminster Magistrates' Court (πταισματοδικείο Westminster) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Όταν η παράδοση ζητείται προκειμένου να διωχθεί ποινικά το εκζητούμενο πρόσωπο και όταν τόσο η απόφαση έκδοσης εθνικού εντάλματος σύλληψης όσο και η απόφαση έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης λαμβάνονται από εισαγγελική αρχή, χωρίς οποιαδήποτε δικαστική παρέμβαση πριν από την παράδοση, παρέχεται στο εκζητούμενο πρόσωπο το διπλό επίπεδο προστασίας στο οποίο αναφέρθηκε το Δικαστήριο στην απόφαση της 1ης Ιουνίου 2016, Bob-Dogi, (C-241/15, EU:C:2016:385) αν:

α) το αποτέλεσμα του εθνικού εντάλματος σύλληψης περιορίζεται στην κράτηση του προσώπου για μέγιστη διάρκεια 72 ωρών με σκοπό την προσαγωγή του ενώπιον δικαστηρίου και

β) [αν], κατά την παράδοση, εναπόκειται αποκλειστικά στο δικαστήριο να διατάξει την απόλυση ή να διατηρήσει την κράτηση, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υπόθεσης;»

25. Το Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου περί εφαρμογής της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση.

IV. Ανάλυση

26. Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο κατ' ουσίαν ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί εάν η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 έχει την έννοια ότι οι απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, της οποίας πρέπει να απολαύει το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδίδεται ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής διώξεως, πληρούνται όταν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος αυτού, τόσο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όσο και η εθνική δικαστική απόφαση επί της οποίας αυτό ερείδεται εκδίδονται από αρχή που, ενώ μετέχει στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν είναι η ίδια δικαιοδοτικό όργανο, και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και η σχετική εθνική δικαστική απόφαση δεν μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς στο κράτος μέλος έκδοσης πριν από την παράδοση του εκζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος.

27. Αντιθέτως, το αιτούν δικαστήριο δεν εκφράζει αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα χαρακτηρισμού του Βούλγαρου εισαγγελέα ως «δικαστικής αρχής έκδοσης», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, υπό το πρίσμα των στοιχείων που πρέπει, βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου, να συντρέχουν για τον χαρακτηρισμό αυτόν, ήτοι, αφενός, της συμμετοχής του στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης[13] και, αφετέρου, της ανεξαρτησίας του κατά την άσκηση των καθηκόντων που είναι συμφυή με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης[14].

13 Σύμφωνα με το Δικαστήριο, «μια αρχή όπως η εισαγγελία που έχει αρμοδιότητα, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, να ασκήσει δίωξη κατά προσώπου για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει διαπράξει ποινικό αδίκημα, προκειμένου αυτό να δικαστεί ενώπιον δικαστηρίου, πρέπει να θεωρηθεί ότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης στο συγκεκριμένο κράτος μέλος»· βλ. απόφαση της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 60).

14 Παραπέμπω σχετικά με αυτό το θέμα στα σημεία 59 έως 62 των προτάσεων μου στην υπόθεση MM (C-414/20 PPU, EU:C:2020:1009).

28. Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με το Δικαστήριο, «η ύπαρξη δικαστικού ελέγχου της αποφάσεως περί εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, ληφθείσας από άλλη αρχή πλην δικαστηρίου, δεν συνιστά προϋπόθεση προκειμένου η αρχή που την έλαβε να μπορεί να χαρακτηριστεί ως "δικαστική αρχή εκδόσεως", κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584. Μια τέτοια απαίτηση δεν άπτεται των καταστατικών και οργανωτικών κανόνων της εν λόγω αρχής, αλλά αφορά τη διαδικασία έκδοσης του εντάλματος, η οποία πρέπει να ανταποκρίνεται στις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας» [15].

29. Εφόσον ο χαρακτηρισμός μιας αρχής ως «δικαστικής αρχής έκδοσης», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, δεν εξαρτάται από το εάν προβλέπεται δικαστικός έλεγχος της αποφάσεως έκδοσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και της εθνικής αποφάσεως επί της οποίας ερείδεται το ένταλμα αυτό, το ερώτημα επί του οποίου καλείται να αποφανθεί το Δικαστήριο έγκειται μόνον στο κατά πόσον η βουλγαρική διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

30. Το Δικαστήριο εξέτασε προσφάτως την εν λόγω βουλγαρική διαδικασία, αλλά υπό διαφορετικές περιστάσεις και οπτική.

31. Ειδικότερα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση MM, το Δικαστήριο κλήθηκε να εξετάσει την περίπτωση κατά την οποία δικαστήριο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, ενώπιον του οποίου προσβαλλόταν, δυνάμει του άρθρου 270 του NPK, η νομιμότητα μέτρου προσωρινής κρατήσεως, επιθυμούσε να γνωρίζει ποιες συνέπειες θα έπρεπε να αντλήσει από τη διαπίστωση ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν βασιζόταν σε «[εθνικό] ένταλμα σύλληψης ή […] οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 και ήταν, συνεπώς, άκυρο. Το εν λόγω δικαστήριο επισήμαινε, συναφώς, ότι δεν είχε την εξουσία, στον συγκεκριμένο βαθμό δικαιοδοσίας, να ελέγξει παρεμπιπτόντως το κύρος εθνικού ή ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, διότι δεν ήταν αρμόδιο να εξετάσει την απόφαση του εισαγγελέα να εκδώσει τέτοιο ένταλμα, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή μπορούσε να προσβληθεί μόνον ενώπιον εισαγγελέα ανωτέρου βαθμού.

32. Στην απόφαση MM, το Δικαστήριο έκρινε ότι «σε περίπτωση όπου δεν υπάρχουν στη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης διατάξεις που να προβλέπουν μέσο ένδικης προστασίας για τον έλεγχο των προϋποθέσεων υπό τις οποίες εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μια αρχή που, ενώ μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν είναι η ίδια δικαιοδοτικό όργανο, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι, όταν εθνικό δικαστήριο επιλαμβάνεται ενδίκου μέσου στο πλαίσιο του οποίου, αφενός, αμφισβητείται η νομιμότητα της διατήρησης της προσωρινής κράτησης προσώπου που παραδόθηκε δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εκδοθέντος βάσει εθνικής πράξεως η οποία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως "[εθνικό] ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος" κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, της αποφάσεως-πλαισίου, και, αφετέρου, προβάλλεται ισχυρισμός περί ακυρότητας αυτού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, επιτρέπει στο εθνικό αυτό δικαστήριο να κρίνει ότι είναι αρμόδιο να ασκήσει τέτοιο έλεγχο του κύρους» [16]. Στην ίδια απόφαση, το Δικαστήριο εξέτασε επίσης τις συνέπειες τις οποίες μπορούν να αντλήσουν τα βουλγαρικά δικαστήρια από την ακυρότητα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, σε περίπτωση που αυτό έχει εκτελεσθεί.

15 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, στο εξής: απόφαση MM).

16 Βλ. απόφαση MM (σκέψη 74).

33. Στην απόφαση αυτή, ωστόσο, το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε ευθέως επί του ζητήματος αν η βουλγαρική διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από εισαγγελέα, κατά την ποινική προδικασία, πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία

34. Ειδικότερα, κρίνοντας ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, απονέμει την αρμοδιότητα σε εθνικό δικαστήριο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος να ελέγξει παρεμπιπτόντως τις προϋποθέσεις έκδοσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, εφόσον το κύρος του εντάλματος προσβάλλεται ενώπιόν του, το Δικαστήριο περιορίστηκε στη διευκρίνιση ότι το δίκαιο της Ένωσης παρέχει μια βάση αρμοδιότητας σε ένα τέτοιο εθνικό δικαστήριο ελλείψει αυτοτελούς ενδίκου μέσου στο δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους. Εξ αυτού δεν μπορεί να συναχθεί ότι, λόγω της αρμοδιότητας που απονέμει το άρθρο 47 του Χάρτη στο δικαστήριο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, η εθνική διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης πρέπει επομένως να θεωρηθεί ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία. Η λύση που προκρίθηκε από το Δικαστήριο δεν θα πρέπει, συνεπώς, να συνεπάγεται την κατάργηση της υποχρεώσεως που βαρύνει το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος να θεσπίζει, στο εθνικό δικονομικό δίκαιό του, με νομική σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου, τα μέσα παροχής έννομης προστασίας που θα επιτρέπουν στα πρόσωπα εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί εθνικό ένταλμα σύλληψης από εισαγγελέα, επί τη βάσει του οποίου έχει ακολούθως εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ομοίως από εισαγγελέα, να επιτύχουν τον έλεγχο των εν λόγω αποφάσεων από δικαστήριο.

35. Επισημαίνω επίσης ότι, σε αντίθεση με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση MM, το προδικαστικό ερώτημα στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως υποβάλλεται από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης και όχι από δικαστήριο του κράτους μέλους έκδοσης. Εξάλλου, δεν αμφισβητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, η ύπαρξη «[εθνικού] εντάλματος σύλληψης ή οιασδήποτε άλλης εκτελεστής δικαστικής απόφασης της αυτής ισχύος» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584.

36. Επ' αυτού, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εθνική πράξη επί της οποίας πρέπει να ερείδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, συνιστά δικαστική απόφαση. Συνεπώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λόγω της αναγκαιότητας να εξασφαλίζεται συνοχή μεταξύ των ερμηνειών των διαφόρων διατάξεων της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, η ερμηνεία κατά την οποία ο όρος «δικαστική αρχή» του άρθρου 6, παράγραφος 1, αυτής πρέπει να γίνεται δεκτό ότι δηλώνει τις αρχές που μετέχουν στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στα κράτη μέλη φαίνεται, κατ' αρχήν, να ισχύει και για το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου. Η ερμηνεία η οποία πρέπει, ως εκ τούτου, να δοθεί στη διάταξη αυτή είναι ότι η έννοια της «δικαστικής αποφάσεως» καλύπτει τις αποφάσεις των αρχών που μετέχουν στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στα κράτη μέλη [17].

37. Επομένως, κατά το μέτρο που από τις εξηγήσεις που παρέσχε στο Δικαστήριο η Βουλγαρική Κυβέρνηση προκύπτει ότι ο εισαγγελέας αποτελεί αρχή που καλείται να μετάσχει στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στη Βουλγαρία, η απόφαση που λαμβάνει κατ' εφαρμογήν του άρθρου 64, παράγραφος 2, του NPK πρέπει να θεωρηθεί ως «δικαστική απόφαση», κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 [18].

17 Βλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, σκέψεις 32 και 33).

18 Βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, σκέψη 34).

38. Εξάλλου, με βάση τον ορισμό του «[εθνικού] εντάλματος σύλληψης ή οιασδήποτε άλλης εκτελεστής δικαστικής απόφασης της αυτής ισχύος» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, που έγινε δεκτός από το Δικαστήριο στην απόφαση MM[19], φρονώ ότι εμπίπτει στην ως άνω έννοια διαταγή του εισαγγελέα, κατά το άρθρο 64, παράγραφος 2, του NPK, περί κρατήσεως του κατηγορουμένου για μέγιστη διάρκεια 72 ωρών, ώστε να καταστεί δυνατή η εμφάνισή του ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να λάβει, ενδεχομένως, το μέτρο της προσωρινής κρατήσεως.

39. Κατόπιν των ως άνω διευκρινίσεων, πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον το βουλγαρικό δικονομικό σύστημα, στο οποίο ο εισαγγελέας αποτελεί την αρχή που είναι αρμόδια, κατά την ποινική προδικασία, να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης επί τη βάσει εθνικής απόφασης που λαμβάνει δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του NPK, χωρίς να μπορούν αυτές οι δύο αποφάσεις να ελεγχθούν δικαστικώς στο κράτος μέλος έκδοσης πριν από την παράδοση του εκζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος, σέβεται το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων του προσώπου κατά του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, όπως απαιτείτ το Δικαστήριο.

40. Με άλλα λόγια, το ζήτημα το οποίο εγείρει η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι κατά πόσον, όταν τόσο το εθνικό ένταλμα σύλληψης όσο και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδίδονται από εισαγγελέα και αποτελούν, επομένως, δικαστικές αποφάσεις, το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων που πρέπει να διασφαλίζεται υπέρ του εκζητούμενου προϋποθέτει επίσης οι αποφάσεις αυτές να μπορούν να ελέγχονται δικαστικώς στο κράτος μέλος έκδοσης πριν από την παράδοση του προσώπου αυτού στο εν λόγω κράτος μέλος.

41. Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, επιβάλλεται να υπομνησθεί η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων των οποίων πρέπει να απολαύει στο κράτος μέλος έκδοσης το πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

42. Υπό το πρίσμα αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, «στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων του προσώπου του οποίου ζητείται η παράδοση *αποτελεί, κατά κύριο λόγο, ευθύνη του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος*, ως προς το οποίο πρέπει να τεκμαίρεται ότι τηρεί το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, ότι σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από το δίκαιο αυτό»[20].

43. Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, «το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης περιλαμβάνει προστασία, σε δύο επίπεδα, των δικονομικών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των οποίων πρέπει να απολαύει ο καταζητούμενος, καθόσον στη δικαστική προστασία που προβλέπεται στο πρώτο επίπεδο, κατά την έκδοση εθνικής αποφάσεως όπως το εθνικό ένταλμα σύλληψης, προστίθεται η προστασία που πρέπει να εξασφαλίζεται στο δεύτερο επίπεδο, κατά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η οποία μπορεί, κατά περίπτωση, να παρέχεται σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την έκδοση της εν λόγω εθνικής δικαστικής αποφάσεως»[21].

19 Βλ. απόφαση MM, από την οποία προκύπτει ότι «το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2002/584 έχει την έννοια ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης πρέπει να θεωρείται άκυρο εφόσον δεν βασίζεται σε "[εθνικό] ένταλμα σύλληψης ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος" κατά την έννοια της διατάξεως αυτής. Ως τέτοια νοούνται τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από δικαστική αρχή και έχουν ως αντικείμενο την αναζήτηση και τη σύλληψη προσώπου εις βάρος του οποίου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, με σκοπό την εμφάνισή του ενώπιον δικαστή προκειμένου να διενεργηθούν οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας» (σκέψη 57).

20 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η υπογράμμιση δική μου.

21 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

44. Κατά το Δικαστήριο, «σε περίπτωση μέτρου όπως η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, το οποίο μπορεί να θίξει το δικαίωμα του ενδιαφερομένου στην ελευθερία, η προστασία αυτή συνεπάγεται ότι, τουλάχιστον σε ένα από τα δύο επίπεδά της, πρέπει να εκδίδεται απόφαση που να ικανοποιεί τις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία» [22].

45. Επομένως, «όταν το δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος απονέμει την αρμοδιότητα εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε αρχή η οποία, μολονότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν είναι δικαστής ή δικαιοδοτικό όργανο, η *εθνική δικαστική απόφαση, όπως το εθνικό ένταλμα συλλήψεως στο οποίο βασίζεται το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, πρέπει να ικανοποιεί τις εν λόγω απαιτήσεις*» [23].

46. Σύμφωνα με το Δικαστήριο, «[η] ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών παρέχει, συνεπώς, στη δικαστική αρχή εκτελέσεως τη διαβεβαίωση ότι η απόφαση εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο πλαίσιο ποινικής διώξεως στηρίζεται *σε εθνική διαδικασία υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο* και ότι το *πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε αυτό το εθνικό ένταλμα συλλήψεως έτυχε όλων των αναγκαίων εγγυήσεων για την έκδοση αυτού του είδους αποφάσεων* όπως, μεταξύ άλλων, οι εγγυήσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις νομικές αρχές του άρθρου 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584» [24].

47. Από τη νομολογία αυτή συνάγεται, επομένως, ότι σε ένα δικονομικό σύστημα που απονέμει στον εισαγγελέα την αρμοδιότητα εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, το πρώτο επίπεδο προστασίας απαιτεί την προηγούμενη έκδοση εθνικής δικαστικής αποφάσεως, όπως το εθνικό ένταλμα σύλληψης, η οποία πρέπει να υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο.

48. Επιπλέον, «το δεύτερο επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου προϋποθέτει ότι η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος ελέγχει αν έχουν τηρηθεί οι αναγκαίες για την έκδοσή του προϋποθέσεις και εξετάζει με αντικειμενικότητα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενοχοποιητικά και τα απαλλακτικά στοιχεία, και χωρίς να είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο επιρροής από εξωτερικές οδηγίες, ιδίως εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, αν η έκδοση του εντάλματος είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας» [25].

49. Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, «όταν το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος απονέμει την αρμοδιότητα έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης σε αρχή η οποία, μολονότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, εντούτοις δεν είναι η ίδια δικαιοδοτικό όργανο, η απόφαση έκδοσης ενός τέτοιου εντάλματος και, ιδίως, ο αναλογικός χαρακτήρας της αποφάσεως αυτής πρέπει να υπόκεινται, στο εν λόγω κράτος μέλος, σε δικαστικό έλεγχο που να ικανοποιεί πλήρως τις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία» [26].

22 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

23 Βλ. απόφαση της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 69). Η υπογράμμιση δική μου.

24 Βλ. απόφαση της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 70). Η υπογράμμιση δική μου.

25 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

50. Κατά το Δικαστήριο, «[τ]ο ένδικο μέσο το οποίο ασκείται κατά της αποφάσεως έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής δίωξης, σε περίπτωση που η απόφαση αυτή λαμβάνεται από αρχή η οποία, μολονότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης και απολαύει της απαιτούμενης ανεξαρτησίας έναντι της εκτελεστικής εξουσίας, εντούτοις δεν αποτελεί δικαιοδοτικό όργανο, έχει ως σκοπό να διασφαλίσει ότι ο δικαστικός έλεγχος της ως άνω αποφάσεως και των αναγκαίων προϋποθέσεων για την έκδοση του εντάλματος, ιδίως δε του αναλογικού του χαρακτήρα, πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία» [27].

51. Συνεπώς, τα κράτη μέλη «οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι έννομες τάξεις τους να διασφαλίζουν αποτελεσματικά, διά των θεσπιζόμενων μέσων παροχής έννομης προστασίας, τα οποία μπορούν να διαφέρουν από το ένα σύστημα στο άλλο, το επίπεδο δικαστικής προστασίας που απαιτεί η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, όπως αυτή έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου» [28].

52. Στο πλαίσιο αυτό, «η θέσπιση αυτοτελούς δικαιώματος άσκησης ενδίκου μέσου κατά της αποφάσεως έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, σε περίπτωση που αυτή έχει ληφθεί από άλλη δικαστική αρχή, πλην δικαιοδοτικού οργάνου, συνιστά απλώς μία δυνατότητα συναφώς» [29].

53. Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επίσης ότι «η ύπαρξη στην εθνική έννομη τάξη δικονομικών κανόνων βάσει των οποίων οι προϋποθέσεις έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και, ιδίως, ο αναλογικός του χαρακτήρας μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς στο κράτος μέλος έκδοσης πριν ή ταυτόχρονα με την έκδοσή του, ή ακόμη και μεταγενέστερα, σημαίνει ότι πληρούται η απαίτηση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας» [30].

54. Η νομολογία αυτή μαρτυρεί ορισμένη ελαστικότητα του Δικαστηρίου, δεδομένης της δικονομικής αυτονομίας των κρατών μελών [31], ως προς τις λεπτομέρειες του δικαστικού ελέγχου που πρέπει να διενεργείται στο κράτος μέλος έκδοσης και ως προς τον χρόνο κατά τον οποίο ο έλεγχος αυτός πρέπει να διενεργείται.

55. Από τη νομολογία αυτή προκύπτει επίσης ότι, προκειμένου να επιτευχθεί το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων του προσώπου κατά του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, δεν επαρκεί «κάθε διαδικασία παραδόσεως μεταξύ κρατών μελών προβλεπόμενη από την απόφαση-πλαίσιο [2002/584] να διεξάγεται υπό δικαστικό έλεγχο» [32]. Ειδικότερα, όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδίδεται από αρχή η οποία, μολονότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης του εν λόγω κράτους μέλους, δεν είναι δικαιοδοτικό όργανο, πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου της εθνικής διαδικασίας που οδηγεί στην έκδοση τέτοιου εντάλματος σύλληψης.

56. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο καλείται να αποσαφηνίσει τον χρόνο κατά τον οποίο πρέπει να διενεργείται ο δικαστικός έλεγχος, προκειμένου να μπορεί να θεωρηθεί ότι η δικαστική προστασία είναι αποτελεσματική.

57. Επισημαίνω ότι, κατά το βουλγαρικό δίκαιο, δεν μπορούν να προσβληθούν ενώπιον δικαστηρίου ούτε η εθνική απόφαση που λαμβάνεται από τον εισαγγελέα, δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του NPK, ούτε η απόφαση του ιδίου αυτού εισαγγελέα για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Περαιτέρω, από την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση MM προκύπτουν

27 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
28 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
29 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
30 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
31 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
32 Βλ., επίσης, απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2016, Kovalkovas (C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, σκέψη 37).

αμφιβολίες ακόμη και ως προς την ύπαρξη δυνατότητας, στο βουλγαρικό δίκαιο, για το δικαστήριο ενώπιον του οποίου οδηγείται, μετά την παράδοσή του, το πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, να ελέγξει παρεμπιπτόντως τις προϋποθέσεις έκδοσης του εν λόγω εντάλματος σύλληψης.

58. Αν υποτεθεί, ωστόσο, ότι όντως υφίσταται τέτοια δυνατότητα παρεμπίπτοντος δικαστικού ελέγχου στο βουλγαρικό δίκαιο, η Βουλγαρική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν, βασιζόμενες ιδίως στις παραδοχές των αποφάσεων Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) και Openbaar Ministerie (Εισαγγελική Αρχή, Σουηδία), ότι η εθνική διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης συμμορφώνεται με το διπλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων του εκζητούμενου, όπως απαιτείται από το Δικαστήριο, εφόσον, μετά την παράδοσή του, το πρόσωπο αυτό πρέπει να οδηγηθεί εντός σύντομης προθεσμίας ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος να αποφανθεί επί της παύσεως της προσωρινής κρατήσεως ή, αντιθέτως, επί της παρατάσεώς της. Συνεπώς, κατά την άποψη της Βουλγαρικής Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ύπαρξη στη βουλγαρική έννομη τάξη της δυνατότητας δικαστικού ελέγχου των προϋποθέσεων έκδοσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μετά την παράδοση του εκζητούμενου αρκεί για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από εισαγγελέα, κατά την ποινική προδικασία, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

59. Εντούτοις εκτιμώ, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν ο PI, ότι η ύπαρξη δικαστικού ελέγχου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, επί της εθνικής διαδικασίας που οδηγεί στην έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ο οποίος μπορεί να διενεργηθεί μόνο μετά την παράδοση του εκζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, όπως έχουν προσδιοριστεί από το Δικαστήριο και όπως απορρέουν από την ερμηνεία της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, υπό το φως των άρθρων 6 και 47 του Χάρτη.

60. Φρονώ ότι η ελαστικότητα την οποία επέδειξε μέχρι τώρα το Δικαστήριο κατά την εξέταση του ζητήματος κατά πόσον οι απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία πληρούνται στα δικονομικά συστήματα που υποβλήθηκαν στην εκτίμησή του δεν πρέπει να εκτείνεται μέχρι την παραδοχή ότι συμμορφώνεται με τέτοιες απαιτήσεις ένα σύστημα στο οποίο η μόνη δικαστική προστασία στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, της οποίας μπορεί να απολαύει το πρόσωπο κατά του οποίου εκδίδεται ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, διασφαλίζεται μόνο μετά την παράδοση του προσώπου αυτού στο εν λόγω κράτος.

61. Δεδομένου ότι η διασφάλιση των δικαιωμάτων του προσώπου του οποίου ζητείται η παράδοση αποτελεί, κατά κύριο λόγο, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ευθύνη του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, θεωρώ ότι, προκειμένου να είναι πλήρως αποτελεσματική η δικαστική προστασία του προσώπου κατά του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, πρέπει αυτό να δύναται να απολαύει μιας τέτοιας προστασίας προ της παραδόσεώς του στο εν λόγω κράτος μέλος, τούτο δε τουλάχιστον σε ένα εκ των δύο επιπέδων προστασίας τα οποία απαιτεί η νομολογία του Δικαστηρίου.

62. Σε αντίθεση με όσα διατείνονται η Βουλγαρική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν θεωρώ ότι μπορεί να συναχθεί από τις αποφάσεις Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) και Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) ότι μια εθνική διαδικασία όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

63. Ειδικότερα, το Δικαστήριο, σε καθεμιά από αυτές τις αποφάσεις, εξέτασε συνολικά την επίμαχη εθνική νομοθεσία, τούτο δε στα δύο επίπεδα προστασίας των οποίων πρέπει να απολαύει το πρόσωπο κατά του οποίου εκδίδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, προκειμένου να εξακριβώσει κατά πόσον η επίμαχη εθνική νομοθεσία πληρούσε τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

64. Ειδικότερα, με την απόφασή του Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours), το Δικαστήριο ειεσήμανε ότι «η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο πλαίσιο ποινικής διώξεως στηρίζεται κατ' ανάγκην, στη γαλλική έννομη τάξη, *σε εθνικό ένταλμα συλλήψεως εκδοθέν από δικαστήριο, κατά κανόνα από τον ανακριτή*» [33]. Επιπλέον, το Δικαστήριο έλαβε του το γεγονός ότι, «όταν εκδοθεί από την εισαγγελική αρχή ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως στο πλαίσιο της ασκήσεως ποινικής διώξεως, το δικαστήριο που εξέδωσε το εθνικό ένταλμα συλλήψεως επί τη βάσει του οποίου εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως ζητεί ταυτόχρονα από την εισαγγελική αρχή να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και *προβαίνει σε εκτίμηση των προϋποθέσεων που είναι αναγκαίες για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και, ιδίως, του αναλογικού χαρακτήρα της*» [34].

65. Πέραν τούτου, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη την ύπαρξη, στη γαλλική έννομη τάξη, του ακυρωτικού ένδικου μέσου που προβλέπεται στο άρθρο 170 του κώδικα ποινικής δικονομίας, το οποίο μπορεί να ασκηθεί κατά της αποφάσεως της εισαγγελικής αρχής έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, τούτο δε μετά την παράδοσή του εκζητούμενου και την προσαγωγή του ενώπιον του ανακριτή σε περίπτωση που το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί εις βάρος προσώπου το οποίο δεν είναι ακόμη διάδικος [35].

66. Το Δικαστήριο συνήγαγε από τα στοιχεία αυτά ότι «[η] ύπαρξη, στη γαλλική έννομη τάξη, τέτοιων δικονομικών κανόνων καταδεικνύει, επομένως, ότι ο αναλογικός χαρακτήρας της αποφάσεως της εισαγγελικής αρχής να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενου δικαστικού ελέγχου, ακόμη και σχεδόν ταυτόχρονα με την έκδοσή του και, εν πάση περιπτώσει, μετά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και, επομένως, ο έλεγχος αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί, κατά περίπτωση, πριν ή μετά την παράδοση του εκζητουμένου» [36].

67. Εξ αυτού συμπέρανε ότι ένα τέτοιο σύστημα ανταποκρινόταν στην απαίτηση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας [37].

68. Όπως προκύπτει από τα επιχειρήματά τους, η Βουλγαρική Κυβέρνηση και η Επιτροπή ερμηνεύουν την απόφαση αυτή υπό την έννοια ότι, προκειμένου μια εθνική διαδικασία που προβλέπει την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από εισαγγελέα να ανταποκρίνεται στην απαίτηση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, θα αρκούσε οι προϋποθέσεις έκδοσης ενός τέτοιου εντάλματος σύλληψης να μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς μετά την παράδοση του εκζητούμενου.

69. Δεν συμμερίζομαι την ερμηνεία αυτή της αποφάσεως Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours). Ειδικότερα, θεωρώ ότι το Δικαστήριο εκτίμησε συνολικά τα δύο επίπεδα προστασίας που προβλέπονται στη γαλλική νομοθεσία και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι προϋποθέσεις έκδοσης

33 Απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 67). Η υπογράμμιση δική μου.

34 Απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 68). Η υπογράμμιση δική μου.

35 Βλ. απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 69).

36 Απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 70).

37 Βλ. απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 71).

ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από την εισαγγελική αρχή μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς πριν από την παράδοση, τούτο δε ήδη από το πρώτο επίπεδο προστασίας, στον βαθμό που, στην εν λόγω νομοθεσία, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στηρίζεται σε εθνικό ένταλμα σύλληψης εκδιδόμενο από δικαστή, ο οποίος, επιπλέον, προβαίνει σε εκτίμηση των προϋποθέσεων που είναι αναγκαίες για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και ιδίως του αναλογικού χαρακτήρα της.

70. Επομένως, δεν είμαι πεπεισμένος ότι, για να συναγάγει το συμπέρασμα ότι το γαλλικό δικονομικό σύστημα πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, το Δικαστήριο αρκέστηκε στην ύπαρξη, στο γαλλικό δίκαιο, δικαστικού ελέγχου που δύναται να ασκηθεί, όταν ο εκζητούμενος δεν είναι ακόμη διάδικος, μόνο μετά την παράδοση του προσώπου αυτού. Ειδικότερα, φρονώ ότι ήταν καθοριστικής σημασίας η διαπίστωση ότι η εθνική διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση εθνικού εντάλματος σύλληψης και λειτουργεί ως βάση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης υπόκειται, σε κάθε περίπτωση, σε δικαστικό έλεγχο στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πριν από την παράδοση [38].

71. Η εν λόγω άποψη ενισχύεται, κατά τη γνώμη μου, από την απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία), στην οποία το Δικαστήριο απάντησε επί του ερωτήματος αν η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 έχει την έννοια ότι, στην περίπτωση κατά την οποία η αρμοδιότητα έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής διώξεως ανατίθεται σε αρχή η οποία, μολονότι μετέχει στην απονομή της δικαιοσύνης του εν λόγω κράτους μέλους, δεν είναι η ίδια δικαιοδοτικό όργανο, οι απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία πληρούνται αν, πριν από τη λήψη της αποφάσεως της αρχής αυτής περί έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, τις προϋποθέσεις έκδοσης του εντάλματος αυτού και, ιδίως, την αναλογικότητά της έχει εκτιμήσει δικαστής.

72. Για να απαντήσει καταφατικά στο ερώτημα αυτό, το Δικαστήριο εξέτασε, και σε αυτήν την περίπτωση, συνολικά τα δύο επίπεδα προστασίας που προβλέπονται από τη σουηδική νομοθεσία, προκειμένου να διαπιστώσει αν η εν λόγω νομοθεσία ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

73. Το Δικαστήριο έκρινε συναφώς ότι «η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής διώξεως στηρίζεται κατ' ανάγκην, στη σουηδική έννομη τάξη, σε *απόφαση διατάσσουσα την προσωρινή κράτηση του ενδιαφερομένου, απόφαση η οποία εκδίδεται από δικαστήριο*» [39], με τη διευκρίνιση ότι, «προκειμένου να αποδειχθεί η ανάγκη να διαταχθεί η προσωρινή κράτηση, εναπόκειται στο αρμόδιο δικαστήριο να εκτιμήσει και την αναλογικότητα άλλων μέτρων που είναι δυνατόν να ληφθούν, όπως είναι η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως» [40]. Από τα

38 Δεν θεωρώ ότι μπορεί να συναχθεί διαφορετικό συμπέρασμα από την απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2021, IR (Εγγραφο δικαιωμάτων) (C-649/19, EU:C:2021:75), στην οποία το Δικαστήριο παρέπεμψε στην απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) και έκρινε ότι «το δικαίωμα στην αποτελεσματική δικαστική προστασία δεν απαιτεί να μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα που προβλέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος κατά της απόφασης έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής δίωξης πριν από την παράδοση του οικείου προσώπου στις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους» (σκέψη 79). Ειδικότερα, λαμβανομένης υπόψη της συνολικής εκτίμησης των δύο επιπέδων προστασίας στην οποία προέβη το Δικαστήριο, στο πλαίσιο καθεμιάς εκ των υποθέσεων που επελήφθη, για να κρίνει κατά πόσον ένα δικονομικό σύστημα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, η προαναφερθείσα σκέψη, κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι απαιτήσεις αυτές πληρούνται όταν, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, *ο μόνος δικαστικός έλεγχος στο κράτος μέλος έκδοσης* ο οποίος δύναται να ασκηθεί επί των αποφάσεων του εισαγγελέα να εκδώσει εθνικό ένταλμα σύλληψης, και στη συνέχεια ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, διενεργείται *μετά την παράδοση* του οικείου προσώπου σε αυτό το κράτος μέλος. Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με την υπό κρίση υπόθεση, η οποία αφορά *το προκαταρκτικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας* στη Βουλγαρία, όπου ο εισαγγελέας είναι αρμόδιος να εκδώσει εθνικό ένταλμα σύλληψης και ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2021, IR (Εγγραφο δικαιωμάτων) (C-649/19, EU:C:2021:75), αφορούσε *το ενώπιον δικαστηρίου στάδιο της ποινικής διαδικασίας* στη Βουλγαρία, κατά το οποίο τόσο το μέτρο με το οποίο διατάχθηκε η προσωρινή κράτηση, επί τη βάσει του οποίου εκδόθηκε το εθνικό ένταλμα σύλληψης, όσο και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είχαν εκδοθεί από δικαστήριο (βλ. σκέψεις 22 έως 26 της εν λόγω αποφάσεως).

39 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 46). Η υπογράμμιση δική μου.

40 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 47).

πληροφοριακά στοιχεία που είχε στη διάθεσή του το Δικαστήριο συνήγαγε ότι «*η εξέταση του αναλογικού χαρακτήρα στην οποία το δικαστήριο αυτό θα πρέπει να προβεί στο πλαίσιο της εξετάσεως της αναγκαιότητας να διαταχθεί η προσωρινή κράτηση θα αφορά και την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως*» [41].

74. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη το γεγονός ότι «ο εκζητούμενος βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως έχει το δικαίωμα να εφεσιβάλει την απόφαση με την οποία διατάσσεται η προσωρινή κράτησή του, άνευ χρονικού περιορισμού, ακόμη και μετά την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και μετά τη σύλληψή του στο κράτος μέλος εκτελέσεως. Εφόσον εξαφανιστεί η απόφαση με την οποία διατάσσεται η προσωρινή κράτηση, επέρχεται αυτομάτως η ακύρωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, διότι η έκδοσή του στηρίζεται στην ύπαρξη της αποφάσεως αυτής» [42].

75. Από το σύνολο των ως άνω στοιχείων το Δικαστήριο συνήγαγε ότι «[η] ύπαρξη, στη σουηδική έννομη τάξη, τέτοιων δικονομικών κανόνων επιτρέπει τη διαπίστωση ότι, ακόμη και ελλείψει αυτοτελούς ενδίκου μέσου κατά της αποφάσεως του εισαγγελέα να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, οι προϋποθέσεις εκδόσεώς του και, ιδίως, ο αναλογικός χαρακτήρας του μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, πριν ή ταυτόχρονα με την έκδοσή του, αλλά και μεταγενέστερα» [43]. Επομένως, κατά το Δικαστήριο, «[…] ένα τέτοιο σύστημα ανταποκρίνεται στην απαίτηση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας» [44].

76. Πρέπει να τονισθεί ότι στα δικονομικά συστήματα που εξετάσθηκαν από το Δικαστήριο στις αποφάσεις Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) και Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία), το εκδοθέν από εισαγγελέα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βασιζόταν σε εθνική δικαστική απόφαση που ικανοποιούσε τις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία. Ειδικότερα, η εν λόγω εθνική δικαστική απόφαση είχε εκδοθεί, σε καθένα εκ των συστημάτων αυτών, από δικαστή ή δικαιοδοτικό όργανο.

77. Επιπλέον, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, το Δικαστήριο τόνισε ότι ο δικαστής ή το δικαιοδοτικό όργανο που εκδίδει την εθνική απόφαση με την οποία θα συναρτάται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης προβαίνει σε εκτίμηση των προϋποθέσεων που είναι αναγκαίες για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και, ιδίως του αναλογικού χαρακτήρα της.

78. Συνεπώς, φρονώ ότι από τις αποφάσεις Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) και Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) προκύπτει ότι, όταν το Δικαστήριο κάνει δεκτό ότι οι απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία μπορούν να θεωρηθούν πληρωθείσες σε περίπτωση που δεν προβλέπεται αυτοτελές ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως του εισαγγελέα να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή ακόμη και όταν η απόφαση της εισαγγελικής αρχής έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικού ελέγχου μόνον μετά την παράδοση του εκζητούμενου, η διαπίστωση αυτή τελεί υπό την προϋπόθεση ότι το δικονομικό σύστημα του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος θεσπίζει μια εθνική διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης η οποία υπόκειται, εν πάση περιπτώσει, σε δικαστικό έλεγχο *πριν από την παράδοση του εκζητούμενου*, τουλάχιστον στο πρώτο επίπεδο προστασία το οποίο απαιτεί η νομολογία του Δικαστηρίου. Μόνο λαμβανομένης υπόψη της αναγκαιότητας να λάβει ο δικαστικός έλεγχος χώρα πριν από την παράδοση θεωρώ ότι είναι δυνατόν να ερμηνευθεί η

41 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 48). Η υπογράμμιση δική μου.

42 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 50). Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε η Σουηδική Κυβέρνηση, «κάθε ανώτερο δικαστήριο που επιλαμβάνεται εφέσεως κατά της αποφάσεως με την οποία διατάσσεται η προσωρινή κράτηση προβαίνει επίσης στην εκτίμηση του αναλογικού χαρακτήρα της εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως» (σκέψη 51 της αποφάσεως αυτής).

43 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 52).

44 Απόφαση Openbaar Ministerie (Εισαγγελική αρχή, Σουηδία) (σκέψη 53).

διατύπωση που χρησιμοποίησε το Δικαστήριο, ότι δηλαδή η προστασία, σε δύο επίπεδα, των δικονομικών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των οποίων πρέπει να απολαύει ο καταζητούμενος «συνεπάγεται ότι, τουλάχιστον σε ένα από τα δύο επίπεδά της, πρέπει να εκδίδεται απόφαση που να ικανοποιεί τις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία» [45].

79. Εν κατακλείδι, το γεγονός ότι παρέχεται δυνατότητα δικαστικής προστασίας στο δικονομικό σύστημα του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος μετά την παράδοση σε αυτό του εκζητούμενου δεν απαλλάσσει το εν λόγω κράτος μέλος από την υποχρέωση να προβλέπει δικαστικό έλεγχο, κατά περίπτωση, του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ή της εθνικής αποφάσεως, στην οποία αυτό βασίζεται, ο οποίος να μπορεί να ασκηθεί πριν από την παράδοση.

80. Όπως απαιτεί η νομολογία του Δικαστηρίου, η δικαστική αρχή εκτέλεσης έχει επομένως την εγγύηση ότι «η απόφαση εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο πλαίσιο ποινικής διώξεως στηρίζεται σε εθνική διαδικασία υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο και ότι το πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε αυτό το εθνικό ένταλμα συλλήψεως έτυχε όλων των αναγκαίων εγγυήσεων για την έκδοση αυτού του είδους αποφάσεων όπως, μεταξύ άλλων, οι εγγυήσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις νομικές αρχές του άρθρου 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584» [46].

81. Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της βουλγαρικής διαδικασίας, η δικαστική αρχή η οποία υποχρεώνεται να εκτελέσει ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδοθέν από Βούλγαρο εισαγγελέα δεν απολαύει της ίδιας αυτής εγγυήσεως, καθόσον ούτε η εθνική δικαστική απόφαση επί της οποίας ερείδεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ούτε το ένταλμα αυτό μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος πριν από την παράδοση του εκζητούμενου στο εν λόγω κράτος μέλος.

82. Μολονότι δεν αποκλείεται, σε ένα δικονομικό σύστημα όπου ο κατηγορούμενος πρέπει να οδηγηθεί εντός σύντομης προθεσμίας ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της ενδεχόμενης προσωρινής κρατήσεώς του, ο έλεγχος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, εκδοθέντος από εισαγγελέα, που μπορεί να διενεργηθεί παρεμπιπτόντως από το εν λόγω δικαστήριο μετά την παράδοση να θεωρηθεί ότι πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία, τούτο προϋποθέτει, ωστόσο, ότι η εθνική διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση τέτοιου ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μπορούσε να ελεγχθεί δικαστικώς πριν από την παράδοση του οικείου προσώπου.

83. Συνεπώς, δεν δύναται, κατά την άποψή μου, να συναχθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου ότι αρκεί, σε ένα δικονομικό σύστημα όπου τόσο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όσο και το εθνικό ένταλμα σύλληψης επί του οποίου το πρώτο βασίζεται εκδίδονται από μια αρχή η οποία δεν είναι δικαστής ή δικαιοδοτικό όργανο, να μπορεί να ασκηθεί παρεμπίπτων δικαστικός έλεγχος επί των αποφάσεων αυτών στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος μετά την παράδοση του οικείου προσώπου στο εν λόγω κράτος μέλος, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ένα τέτοιο σύστημα πληροί τις απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

84. Θεωρώ ότι η ερμηνεία της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 υπό το πρίσμα των άρθρων 6 και 47 του Χάρτη συνηγορεί υπέρ της απόψεως αυτής.

45 Βλ., ιδίως, απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

46 Απόφαση της 27ης Μαΐου 2019, OG και PI (Εισαγγελίες του Lübeck και του Zwickau) (C-508/18 και C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, σκέψη 70).

85. Ειδικότερα, δεδομένων των συνεπειών που η έκδοση εθνικού εντάλματος σύλληψης, και στη συνέχεια η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, μπορούν να έχουν επί του δικαιώματος του καταζητούμενου στην ελευθερία, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 του Χάρτη, φρονώ ότι είναι ουσιώδους σημασίας η εθνική διαδικασία που οδηγεί στα εν λόγω μέτρα να μπορεί να υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο πριν από την παράδοση του προσώπου αυτού, τουλάχιστον στο πρώτο επίπεδο προστασίας, ήτοι όσον αφορά το εθνικό ένταλμα σύλληψης επί του οποίου ερείδεται η έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

86. Πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως στην οποία στηρίζεται το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης έχει ως έρεισμα την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών ως προς το ότι οι αντίστοιχες εθνικές έννομες τάξεις τους μπορούν να παρέχουν ισοδύναμη και αποτελεσματική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που αναγνωρίζονται σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως δε στον Χάρτη [47].

87. Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 προβλέπει ρητώς ότι η απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρεώσεως σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 ΣΕΕ και αντανακλώνται στον Χάρτη, υποχρέωση η οποία, επιπροσθέτως, αφορά όλα τα κράτη μέλη, και δη τόσο το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος όσο και εκείνο της εκτέλεσής του [48].

88. Ως εκ τούτου, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του Χάρτη, το οποίο προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια [49].

89. Επιπροσθέτως, από την απόφαση του Δικαστηρίου της 30ης Μαΐου 2013, F [50], προκύπτει ότι, όπως και στις διαδικασίες έκδοσης, ομοίως και στη διαδικασία παραδόσεως την οποία θεσπίζει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο έχει ιδιαίτερη σημασία το δικαίωμα για μια αποτελεσματική προσφυγή, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 13 της ΕΣΔΑ και στο άρθρο 47 του Χάρτη [51].

90. Περαιτέρω, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της ΕΣΔΑ, το οποίο αφορά τις διαδικασίες έκδοσης, προκύπτει ότι μόνον η διεξαγωγή τέτοιας διαδικασίας δικαιολογεί τη στέρηση της ελευθερίας βάσει του άρθρου αυτού [52]. Άλλωστε, το άρθρο 5, παράγραφος 3, της ΕΣΔΑ ορίζει ότι «[π]αν πρόσωπον συλληφθέν ή κρατηθέν, υπό τας προβλεπομένας εν παραγράφω 1 γ του παρόντος άρθρου συνθήκας οφείλει να παραπεμφθή συντόμως ενώπιον δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα» [53]. Τέλος, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 4, της ΕΣΔΑ, κάθε πρόσωπο συλληφθέν ή κρατηθέν έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξέταση από δικαστή της πλήρωσης των δικονομικών και ουσιαστικών απαιτήσεων που είναι αναγκαίες για τη «νομιμότητα», υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, της στερήσεως της ελευθερίας του [54].

47 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση MM (σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

48 Βλ., ιδίως, απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2019, TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

49 Βλ., ιδίως, απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2019, TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Κατά τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17), «[τ]α δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 αντιστοιχούν στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται με το άρθρο 5 της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, υπογραφείσας στη Ρώμη την 4η Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ)], με τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια. Ως εκ τούτου, οι περιορισμοί που μπορούν νομίμως να τους επιβληθούν δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνους που επιτρέπονται από την [ΕΣΔΑ], στην ίδια τη διατύπωση του άρθρου 5».

50 Υπόθεση C-168/13 RRU (EU:C:2013:358).

51 Βλ. απόφαση της 30ης Μαΐου 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψη 42).

52 Βλ., ιδίως, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).

53 Η διάταξη αυτή αποκλείει το γεγονός να επέρχεται στέρηση της ελευθερίας χωρίς να έχει ελεγχθεί δικαστικώς αμελλητί η σύλληψη και η κράτηση· βλ., ενδεικτικά, απόφαση του ΕΔΔΑ της 4ης Δεκεμβρίου 2014, Ali Samatar κ.λπ. κατά Γαλλίας (CE:ECHR:2014:1204JUD001711010).

54 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του ΕΔΔΑ της 7ης Ιουλίου 2020, Dimo Dimov κ.λπ. κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2020:0707JUD003004410, § 69).

91. Κατά την Επιτροπή, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι απαιτήσεις αυτές πληρούνται εν προκειμένω, επειδή, κατά το βουλγαρικό δίκαιο, το πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης πρέπει να οδηγηθεί εντός σύντομης προθεσμίας ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος μετά την παράδοσή του σε αυτό.

92. Είναι αληθές ότι, αν αναλυθεί η περίπτωση μόνον υπό το πρίσμα της εθνικής νομοθεσίας, το πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί διάταξη του εισαγγελέα, βάσει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του ΝΡΚ, πρέπει να οδηγηθεί εντός σύντομης προθεσμίας ενώπιον του δικαστηρίου που οφείλει, εν αναμονή της δίκης, να αποφανθεί αν η κράτηση θα συνεχιστεί ή όχι.

93. Εντούτοις, διαφέρει η οπτική γωνία όταν η εθνική αυτή απόφαση συνοδεύεται από ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Ειδικότερα, σε μια τέτοια περίπτωση, ο δικαστικός έλεγχος στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, στον οποίο πρέπει να υπόκεινται τέτοιες αποφάσεις εκδιδόμενες από εισαγγελέα, κατά το μέτρο που είναι ικανές να προσβάλουν το δικαίωμα στην ελευθερία που προβλέπεται στο άρθρο 6 του Χάρτη, μετατίθεται αναγκαστικά σε στάδιο μεταγενέστερο της παραδόσεως του οικείου προσώπου στο κράτος μέλος αυτό.

94. Φρονώ όμως ότι, δεδομένου ότι, υπό το πρίσμα του μηχανισμού συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών τον οποίο συνιστά το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ο οποίος επιβάλλει μια συγκεκριμένη προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας εκτελέσεως του εντάλματος, ο καταζητούμενος δεν δύναται να οδηγηθεί εντός σύντομης προθεσμίας ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης και δεδομένου ότι η διαδικασία σχετικά με την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ενδέχεται να οδηγήσει, υπό τις προβλεπόμενες στο άρθρο 12 της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 προϋποθέσεις, σε κράτηση του προσώπου αυτού στο κράτος μέλος εκτέλεσης για μακρό ενδεχομένως χρονικό διάστημα, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται, ως ελάχιστη απαίτηση, ότι η εθνική απόφαση που διατάσσει την αναζήτηση και τη σύλληψη ενός προσώπου, ακόμη και την κράτησή του, όπως στην προκειμένη περίπτωση, και λειτουργεί ως βάση για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από εισαγγελέα υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο κατά το στάδιο της εκδόσεώς της ή, τουλάχιστον, μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή δυνάμενη να ασκηθεί από το εν λόγω πρόσωπο ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης ήδη από τον χρόνο της συλλήψεώς του στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

95. Όταν εκδίδεται εθνικό ένταλμα σύλληψης από εισαγγελέα, όπως στο βουλγαρικό δικονομικό σύστημα κατά την ποινική προδικασία, ο καταζητούμενος πρέπει να έχει επομένως τη δυνατότητα να προσφύγει, ήδη από τον χρόνο συλλήψεώς του στο κράτος μέλος εκτέλεσης, ενώπιον ενός δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, προκειμένου αυτό να μπορεί να αποφανθεί επί της νομιμότητας της σύλληψης και κράτησής του, κατά το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους, όπως ακριβώς θα συνέβαινε αν το πρόσωπο αυτό οδηγούνταν ενώπιον δικαστηρίου εντός μέγιστης προθεσμίας 72 ωρών, όπως προβλέπεται στην περίπτωση εθνικού εντάλματος σύλληψης που εκδίδεται από εισαγγελέα, δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 2, του ΝΡΚ. Ειδάλλως, μια ολόκληρη πτυχή της νομιμότητας της σύλληψης και κράτησης του ενδιαφερομένου προσώπου θα εξέφευγε κάθε δικαστικού ελέγχου πριν από την παράδοσή του στο κράτος μέλος έκδοσης, δεδομένου ότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης δεν είναι αρμόδια για να αποφανθεί επ' αυτού του θέματος.

96. Εν πάση περιπτώσει, η εθνική διαδικασία που οδηγεί σε έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης θα πρέπει να υπόκειται πάντοτε, τουλάχιστον στο πλαίσιο ενός από τα δύο επίπεδα προστασίας των δικαιωμάτων του καταζητούμενου, σε δικαστικό έλεγχο πριν από την παράδοση στο κράτος μέλος έκδοσης, ήτοι πριν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εξαντλήσει τα περισσότερα έννομα αποτελέσματά του[55].

55 Βλ. απόφαση ΜΜ (σκέψη 77).

97. Προσθέτω ότι η ύπαρξη διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται στο παράγωγο δίκαιο της Ένωσης πρέπει, κατά την άποψή μου, να συμβαδίζει με την εγγύηση ότι κάθε δικονομικό σύστημα οφείλει να προβλέπει δικαστικό έλεγχο της εθνικής διαδικασίας για την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ο οποίος να μπορεί να διενεργηθεί πριν από την παράδοση του εκζητούμενου.

98. Επισημαίνω συναφώς ότι το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι «η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 εντάσσεται σε ένα συνολικό σύστημα εγγυήσεων σχετικά με την αποτελεσματική δικαστική προστασία προβλεπόμενων από άλλα νομοθετήματα της Ένωσης, τα οποία έχουν θεσπισθεί στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και τα οποία συμβάλλουν στη διευκόλυνση της ασκήσεως των δικαιωμάτων του εκζητουμένου βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, *πριν ακόμη αυτός παραδοθεί στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος*» [56].

99. Ειδικότερα, το άρθρο 10 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας [57], επιβάλλει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης να ενημερώσει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, μετά τη στέρηση της ελευθερίας, τα πρόσωπα των οποίων ζητείται η παράδοση ότι έχουν το δικαίωμα να διορίσουν δικηγόρο στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος [58].

100. Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 4, της οδηγίας 2013/48, «[ο] ρόλος του εν λόγω δικηγόρου στο κράτος μέλος έκδοσης είναι να βοηθά τον δικηγόρο στο κράτος μέλος εκτέλεσης με την παροχή πληροφοριών και συμβουλών στον εν λόγω δικηγόρο, ώστε ο εκζητούμενος να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματά του δυνάμει της απόφασης-πλαισίου [2002/584]». Κατά την άποψή μου, ο ρόλος του δικηγόρου, όπως προσδιορίζεται, περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα μέσα παροχής έννομης προστασίας που ενδεχομένως υφίστανται στο κράτος μέλος έκδοσης, προκειμένου να ελεγχθεί από δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους η πλήρωση των προϋποθέσεων περί έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, όπως και η συμμόρφωση με το εθνικό δίκαιο της εθνικής απόφασης επί της οποίας ερείδεται αυτό το ένταλμα σύλληψης.

101. Επομένως, η πρακτική αποτελεσματικότητα των εν λόγω διατάξεων επιβάλλει, κατά την άποψή μου, να μπορεί το πρόσωπο που συλλαμβάνεται στο κράτος μέλος εκτέλεσης να αμφισβητήσει ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης, πριν από την παράδοσή του σε αυτό, είτε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είτε την εθνική απόφαση επί της οποίας αυτό ερείδεται, καθόσον καμία εκ των δύο αυτών αποφάσεων δεν ελέγχεται δικαστικώς κατά τον χρόνο εκδόσεώς της. Επιβάλλεται πάντως η διευκρίνιση ότι η πρόβλεψη προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης πρέπει, προκειμένου να ανταποκρίνεται στην επιταγή περί ταχείας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, να μη θίγει τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες που καθορίζει η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 για την εκτέλεση ενός τέτοιου εντάλματος σύλληψης.

102. Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η βουλγαρική διαδικασία σχετικά με την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από εισαγγελέα στο στάδιο της ποινικής προδικασίας δεν ανταποκρίνεται, κατά την άποψή μου, στις απαιτήσεις οι οποίες είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία.

56 Βλ., ιδίως, απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 72). Η υπογράμμιση δική μου.

57 ΕΕ 2013, L 294, σ. 1.

58 Βλ., ιδίως, απόφαση Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg και Openbaar Ministerie (Εισαγγελείς πλημμελειοδικών της Λυών και της Tours) (σκέψη 73)

V. Πρόταση

103. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Westminster Magistrates' Court (πταισματοδικείο Westminster, Ηνωμένο Βασίλειο) ως εξής:

Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχει την έννοια ότι οι απαιτήσεις που είναι συμφυείς με την αποτελεσματική δικαστική προστασία της οποίας πρέπει να απολαύει το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδίδεται ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στο πλαίσιο ποινικής διώξεως δεν πληρούνται όταν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος αυτού, τόσο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όσο και η εθνική δικαστική απόφαση επί της οποίας αυτό ερείδεται εκδίδονται από αρχή που, ενώ μετέχει στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν είναι η ίδια δικαιοδοτικό όργανο, και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και η σχετική εθνική δικαστική απόφαση δεν μπορούν να ελεγχθούν δικαστικώς στο εν λόγω κράτος μέλος έκδοσης πριν από την παράδοση του εκζητούμενου.